

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE

SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Večna pot 2, SI-1000 Ljubljana

Ciljni raziskovalni program »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2022

Naslov raziskovalnega projekta: Strokovna izhodišča ter smernice za
gospodarjenje z gozdovi na hudourniških območjih

5.1 Dogodki za izmenjavo znanj ter informacij med deležniki in splošno javnostjo

Vmesno poročilo za DS5, naloga 5.1

Ogled potencialnega pilotnega območja Občina Železniki

Pripravili: vsi projektni sodelavci

Gozdarski inštitut Slovenije, april 2023

Kazalo vsebine

Naloga 5.1 Dogodki za izmenjavo znanj ter informacij med deležniki in splošno javnostjo	3
Ogled potencialnega pilotnega območja v okviru projekta Občina Železniki.....	3
Sestanek z Boštjanom Škrlepom na sedežu ZGS, KE Železniki	3
Ogled biotehničnih objektov v hudourniških območjih v občini Železniki	4
Ogled suhega zadrževalnika Pod Sušo	5
Predlogi in razprava glede določanje hudourniških območij in ukrepov v gozdovih.....	6

Kazalo slik

Slika 1: Ogled kranjske stene na hudourniku Dašnica	4
Slika 2: Stranska lesena kašta ob gozdni cesti pod plazljivim pobočjem	4
Slika 3: Ogled urejanja vodotoka, gradnje pregrade in ureditve suhega zadrževalnika Pod Sušo	6

Naloga 5.1 Dogodki za izmenjavo znanj ter informacij med deležniki in splošno javnostjo

Ogled potencialnega pilotnega območja v okviru projekta Občina Železniki

Datum: 20. 4. 2023

Udeleženci:

Hidrotehnik d. o. o.: Jože Papež

Gozdarski inštitut Slovenije: Aleksander Marinšek, Jaša Saražin, Urša Vilhar

Zavod za gozdove Slovenije: Boštjan Škrlep

Kot pilotno območje projekta je bilo izbrano območje občine Železniki, katere površina meri 16.379,336 ha. Prevladujočo rabo tal predstavljajo gozdne površine, ki pokrivajo več kot 81 % celotnega območja občine Železniki.

18. septembra 2007 je Selška Sora v Železnikih dosegla najvišji vodostaj v zgodovini meritev. Okoli pol dveh popoldne je z rekordno močjo drla na višini pet metrov in pol. Posledice teh uničujočih poplav so bile ogromna škoda in tragična smrt kar šestih ljudi. V zadnjih 40 letih je Železnike huje poplaval že sedemkrat. V Vodnem katastru je na celotnem območju občine zabeleženih 42 grajenih hidroloških objektov. Od tega 17 brodov ter 25 jezov. Poleg naštetih pa se v občini nahaja tudi 11 negrajenih objektov, med katerimi je 7 prodišč ter 4 mokrotne površine. V občini prav zdaj poteka gradnja novih ukrepov za poplavno varnost, ki vključujejo urejanje vodotoka, gradnjo pregrade in ureditev suhega zadrževalnika, ki smo si ga tudi ogledali.

Sestanek z Boštjanom Škrlepom na sedežu ZGS, KE Železniki

Ogled potencialnega pilotnega območja v okviru projekta Občina Železniki smo pričeli v pisarni Zavoda za gozdove Slovenija, Krajevna enota (KE) Železniki, ki ga vodi Boštjan Škrlep. Predstavili smo mu prisotne strokovnjake ter vsebino našega projekta. Opisali smo tudi cilje projekta ter namen izbora pilotnega območja za določanje hudourniških območij v gozdovih in njihove klasifikacije glede na podvrženost k eroziji. Predstavili smo mu prvo zasnovo metodologije za pripravo kart hudourniških območij v gozdovih za Slovenijo.

Ker imajo v KE Železniki dolgo tradicijo gospodarjenja z gozdovi v hudourniških območjih, smo si pod vodstvom g. Škrlepa in revirnega gozdarja ogledali več lokacij v gozdovih, kjer so bili na ali ob gozdnih prometnicah izvedeni ukrepi za varstvo pred erozijo.

Ogled biotehničnih objektov v hudourniških območjih v občini Železniki

Prva točka ogleda je bila pregrada oziroma kranjska stena na hudourniku Dašnica, ki jo je pred približno 15 leti zgradilo Podjetje za urejanje hudournikov d.d. (PUH). Zaradi uporabe premajhnih oblic (premer < 30 cm) in lesa neprimerne drevesne vrste (rdeči bor) posamezni leseni elementi kašte že propadajo (Slika 1).

Slika 1: Ogled kranjske stene na hudourniku Dašnica

Ogled smo nadaljevali v Tobakarjevi grapi ter si ogledali stransko leseno kašto ob gozdni cesti (Slika 2). Dolga je 50 m, dvojna, visoka približno 2 m in tudi 2 m globoka, oz. široka. Uporabljene so bile oblice iz lesa evropskega macesna (premer > 30 cm), ki je zelo bostojen. Zgrajena je bila zaradi plazljivega pobočja v gozdu med dvema gozdnima cestama. Gozdno zemljišče je v državni lasti ter z njim upravlja družba Slovenski državni gozdovi (SIDG). Vodja KE je opisal celoten postopek pridobivanja vse potrebne projektne dokumentacije za ta objekt, soglasij in zaplete glede takih postopkov.

Slika 2: Stranska lesena kašta ob gozdni cesti pod plazljivim pobočjem

Ogled suhega zadrževalnika Pod Sušo

Nadaljevali smo z ogledom gradbišča ob Selški Sori, kjer poteka gradnja ukrepov za poplavno varnost, ki vključujejo preložitev regionalne ceste, urejanje vodotoka, gradnjo pregrade in ureditev suhega zadrževalnika Pod Sušo (<http://www.poplavna-varnost.si/zelezniki/ukrepi/>). Državni prostorski načrt namreč predvideva izvedbo ukrepov za povečanje poplavne varnosti Železnikov v dveh fazah. Prva faza zajema ukrepe urejanja vodotoka Selške Sore na področju naselja Železniki, ki bodo pripomogli k povečanju pretočnosti in izenačitvi dinamičnosti rečne struge. V drugi fazi je načrtovana gradnja pregrade in ureditev suhega zadrževalnika voda, ki se bo ob poplavah napolnil in na ta način zmanjšal pretok v strugi vodotoka skozi Železnike.

Slika 3: Ogljed urejanja vodotoka, gradnje pregrade in ureditve suhega zadrževalnika Pod Sušo

Predlogi in razprava glede določanje hudourniških območij in ukrepov v gozdovih

V razpravi smo obravnavali metodologijo ter razpoložljivost prostorskih podatkov za določanje hudourniških območij v gozdovih. Obravnavali smo tudi gozdnogojitvene smernice in ukrepe za gospodarjenje z gozdovi za krepitev varovalne in hidrološke funkcije gozdov ter za zmanjšanje nevarnosti lesenega plavja v hudourniških območjih. Velik del razprave smo namenili smernicam in ukrepom za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic v hudourniških območjih ter primernih ukrepih in biotehničnih rešitvah, ki zagotavljajo varstvo pred erozijo v gozdu.